

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 30.01.2018 § 39

HEL 2017-010754 T 00 00 03

Hankenumero 5264_157

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta pitää kannatettavana, että selvitetään matkailun aseman vahvistamista tiiviimmäksi osaksi elinkeinopolitiikkaa ja nostetaan selkeämmin esiin Helsinki matkailukaupunkina, ei vain konferenssi- ja liikematkakaupunkina. Matkailun suuri merkitys Helsingin kehittymisen ja elinvoimaisuuden kannalta on tunnustettu kaupunkisuunnittelussa. Helsinkiä kehitetään matkailun näkökulmasta jo nyt erityisesti kantakaupungissa, satama-alueilla ja merellisissä kohteissa, jotka ovat matkailun kannalta merkittäviä. Myös suorien ja vaivattomien liikkumisyhteyksien merkitys Helsingin kansainväliseltä lentoasemalta kaupunkiin ja satamiin Helsingin vetovoimaisuutta lisäävänä tekijänä on tunnustettu. Uudessa yleiskaavassa (kaupunginvaltuusto 26.10.2016) matkailun näkökulma on huomioitu monessa kohdassa. Yleiskaavan tavoitteena on erityisesti nykyisillä ja uusilla keskusta-alueilla kehittää urbaania kaupunkirakennetta ja -elämää, jotka palvelevat suoraan myös matkailijoiden tarpeita.

Erityisesti kansainväliset matkustajat arvostavat matkakohteen hyvää saavutettavuutta. Matkaketjun kaupunkiin tulee olla sujuvaa, helppoa ja vaivatonta niin lentoasemalta, satamista ja juna-asemilta kuin eri liikenneasemien välillä. Uuteen yleiskaavaan merkitty Lentoradan mahdollistava suora raideyhteys lentoasemalle sekä raideyhteyksimahdollisuus Tallinnaan vahvistavat Helsingin houkuttelevuutta erityisesti kansainvälisen matkailun näkökulmasta.

Kantakaupungin kävelykeskustan kehittäminen palvelee suoraan kaupunkimatkailua. Matkailijat ovat keskustassa jalankulkijoita ja jalankulkijoiden olosuhteiden parantaminen lisää matkailijoiden viihtyvyyttä ja kiinnostavuutta sekä asiointia keskustassa. Kaupunkimatkailijat edellyttävät hyvää keskustaympäristöä palveluineen ja keskustan kehittäminen on perusedellytys, kun kilpaillaan matkailijoista muiden kaupunkien kanssa. Kävelykeskustan toimivuus vahvistaa matkailijoiden kiinnostus-

ta keskustasta. Matkailijat hakevat eurooppalaisista kaupungeista urbaanin kaupungin tiiviyttä ja pienipiirteisyyttä. Kaupungista tulee löytyä matkailijoiden kannalta myös kiinnostavia ostospaikkoja ja -kohteita sekä ravintoloita ja kahviloita.

Matkustajasatamat lisäävät Helsingin vetovoimaisuutta Itämeren matkailukohteena sekä vahvistavat keskustan matkailupalveluita ja elinkeinoja. Hernesaaren aluetta kehitetään matkailu- ja vapaa-ajan palveluiden keskittymänä ja keskustatoimintojen merellisenä jatkeena. Helsinki ei ole pystynyt kasvattamaan risteilymatkustajamääriä Itämeren muiden risteilykohteiden tavoin. Hernesaaren risteilysataman ja alueen matkailu- ja vapaa-ajan palveluiden kehittäminen tukee jatkossa risteilymatkustajien osuuden kasvua. Uudessa yleiskaavassa on linjattu metrolinjan jatkaminen Vuosaaren satamaan. Tämä mahdollistaa sujuvat yhteydet mahdolliseen matkustajaterminaaliin, jolle on varattu tilaa laajentamalla satama-alueita.

Uudessa yleiskaavassa merellisistä viher- ja virkistysalueista on osoitettu ne alueet, joissa on merkittäviä kehittämismahdollisuuksia erityisesti matkailun ja loma-asumisen näkökulmasta. Ne on merkitty yleiskaavakarttaan Merellisen virkistysalueen ja matkailun alueiksi.

Kaupunkistrategia korostaa Helsingin merellistä sijaintia osana sen perusluonnetta ja -olemusta. Strategian linjauksen mukaan lähisaariston avaamista yleiseen käyttöön jatketaan, merellisten kohteiden saavutettavuutta parannetaan, saariston palveluita kehitetään ja siitä tehdään entistäkin houkuttelevampi matkailu- ja virkistyskohde. Valmisteilla olevan kaupunkiympäristön toimialan merellisen strategian keskeistä sisältöä on erilaisten verkostojen tunnistaminen ja suunnitteleminen. Liikenteen verkostoihin kuuluvat saavutettavuus, yhteydet mereltä maalle, huoltoverkostot sekä vesiliikenteen kehittäminen.

Maajoukkoliikenteen ulottaminen lähelle vesiliikenteen yhteyspisteitä, maa- ja vesiliikenteen aikataulujen yhteensovittaminen sekä erilaiset saaria ja manteretta yhdistävät vesiliikennereitit ja virkistystä palvelevat reitit vaihtosatamien tarjoavat yhteystarpeiden lisäksi myös lähimatkailuelämyksiä. Vesiliikenne on mahdollista ulottaa myös naapurikuntien vesiliikenneverkkoon.

Toimintojen ja palveluiden muodostamat verkostot sisältävät elinkeinotoiminnan, virkistäytymiseen ja matkailun edellytysten parantamisen. Oman kokonaisuutensa muodostavat sini- ja viherverkostot rannoilla ja saaristossa, ekologinen kestävyys ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen. Merellisten yrittäjien, yhteisöjen ja muiden aktiivisten toimijoiden kanssa yhteistyössä kartoitetaan merellisen toiminnan tulevaisuuden tarpeita ja toiveita maankäytön suhteen. Yhteiskehittelyn kautta pyri-

tään löytämään saariston kehitettäviä tähtikohteita ja uusia paikkoja merellisille toiminnoille.

Merellisen matkailun potentiaaliin kuuluu sekä kaupunkilaisten lähimatkailua että kansainvälisesti kiinnostavia vierailukohteita. Paikallinen kysyntä takaa jatkuvan käytön rannikon ja saariston palveluille. Päämääränä on kaupungin merellisen profiilin nostaminen: merellisen Helsingin tunnetuksi tekeminen ja kehittäminen kansainvälisesti kiinnostavaksi vierailukohteeksi.

Helsingin viher- ja virkistysverkoston kehittämissuunnitelman (VISTRA osa II) tavoitteissa sekä valmisteilla olevassa kansallista kaupunkipuistoa koskevassa selvityksessä on otettu huomioon kaupunkilaisten virkistystarpeet mutta myös tapahtumamatkailun, luontomatkailun ja elämysmatkailun ja kokemuksellisuuden vaatimukset. Käytännön esimerkkinä luontomatkailun kehittämisestä on NATTOURS-hanke, jossa luontokohteiden kunnostuksella ja kännykässä toimivilla opastuksilla mahdollistaan paikallisten asukkaiden sekä matkailun tarpeet. Helsingin alueen kulttuuriympäristöt ovat matkailulle tärkeitä paikallisia nähtävyyksiä. Niiden kehittäminen tukee kaupungin vetovoimaisuutta ja matkailua.

Uudenmaan liitto on tunnistanut matkailua koskevia megatrendejä ja selvittänyt matkailun kehittämisen edellytyksiä selvityksessään matkailun aluerakenne Uudellamaalla 2050. Uudenmaan matkailun vahvuuksia ovat kaupunki- ja kulttuurimatkailun ohella ainutlaatuinen luonnonympäristö saaristoineen ja metsineen sekä keskeinen lentoasema. Selvitys kartoittaa myös tulevaisuuden matkailijoiden tarpeita mm. majoituksen, kokemisen, virtuaalisesti avustettujen luontokokemusten ja teemamatkailun osalta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anne Karlsson, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37444
anne.karlsson(a)hel.fi
Elina Luukkonen, yleiskaavasunnittelija, puhelin: 310 37073
elina.luukkonen(a)hel.fi
Raisa Kiljunen-Siirola, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37209
raisa.kiljunen-siirola(a)hel.fi
Meri Louekari, arkkitehti, puhelin: 310 37375
meri.louekari(a)hel.fi
Ulla Kuitunen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37293
ulla.kuitunen(a)hel.fi
